

436. Nieuwe ideeën (36)

1. De overwinning was kantje boord, op het nippertje. Welke auto-onderdelen moeten vervangen worden? We hebben de handen ineengeslagen. Die vent is in- en ingemeen, door en door doortrapt. Je moet het formulier in extenso invullen, in duplo. Bij hoeveel lijdens per duizend spreken we van een influenza-epidemie? Al (ook: in) fresco is op verse, natte kalk geschilderd. Hij heeft een visuele ingesteldheid. De ingezondenbrievenschrijver meldde zich wekelijks. Een civiel ingenieur kreeg na een zijn ingenieursstudie een civielingenieursdiploma. Het Ingveoons (Noordzee-Germaans) heeft geleid tot een ingveonismenstroom. Jaartallen worden de hersens in geheid, palen worden de grond in geheid. Ex- en inhumatie heffen elkaar op. Initieel zou het initiëren eerder plaatsvinden. Je kunt een hond de tuin injagen (ook 'in jagen' net als 'de tuin uit jagen') en een mens de dood injagen. Inkarnaat is vleesrood.

2. Deze inkjetprinter verbruikt veel inkt. Het was in- en inkoud bij de Blijde Inkomst (Blijde Intrede) van de vorst in (of: te) Brugge. Op inlineskates kun je inlineskaten, zelfs al zijn ze in- en inlelijk. Het in memoriam (i.m.) was kort en bondig, to the point. Moet je over loon in natura belasting betalen? Hij had heel wat voor ons in petto. Hij was het heertje in optima forma. De inrijperiode was voorbij. Zijn er ook insectenetende planten? Inseminatie kan natuurlijk en kunstmatig (ki). Kunstmatige intelligentie (ki) is hetzelfde als artificial intelligence (AI). Welke inside-information heb jij? De sanering vindt in situ plaats: het is een in-situsanering. Een uitroep van islamieten is 'insjallah' (zo God wil). Een instantané (instantaneetje) is een momentopname. Een inspiciënt (VD ook: inspeciënt) ziet toe op de rekwisieten. We moeten inspelen op de nieuwe ontwikkelingen zoals je dat ook met een nieuwe piano doet. Let op: een instinker!

3. Die instroom-doorstroombaan (id-baan) is maar (voor) tijdelijk. Instore reclame zie je in en rond de winkel. Het nieuwe bedrijf bevond zich nog in statu nascendi. De intacte gebouwen worden hersteld. Wat is het verschil tussen een apoplectisch en een epileptisch insult? De insulaire gemeenschap was heel hecht. Dit is een inter-Afrikaans probleem. De intensivecareverpleegkundige (ic-verpleegkundige) werkt op de ic (intensive care). Hij draagt een interlockje. ALS is amyotrofische laterale sclerose, een bepaalde dodelijke spierziekte. Voor mijn bankenpaneel moet ik kunnen balans lezen. De kinderen waren aan het pootjebaden, bij het voetballen deed men vooral aan pootje haken, onreglementair tackelen met een tackle. Hoe moet je 'tinemail' (tinglazuur) uitspreken?

4. Bij het schaatsen deed hij vaak beentje-over (pootje-over). Dit is een inter-Palestijnse kwestie. Dit moet niet internationaalrechtelijk maar internationaal-politiek worden opgelost. Het interpungeren (VD ook: interpunteren) van een tekst is nog best lastig. Morgen zijn de interscolaire (VD ook: interscholaire) sportwedstrijden. In feite haalde de invaller-doelman de kastanjes van de overwinning uit het vuur. De inwoners van Groenland heten Inuit. Buitenkunst vind je in tuinen en parken. Dat bedrog, daar ben je mooi ingetuind! Bij die genen was er sprake van introns, ingebracht door diegenen die het onderzoek uitvoerden. De invitée en zijn echtgenote, ook invitee, leerden wat het kaartspel invite is. 'Invraagstelling' is een vreselijk woord. Waar staat 'in voce' precies voor? De troepen werden ingevlogen. Je bent erin gevlogen, erin gestonken (er ingestonken). We zijn de haven ingezeild (maar: de haven uit zeilen, uit varen, in varen). Hij nam Irish coffee toe.

5. Gezocht op '*ant*' en onder meer gevonden: pas de géant (vrijgeleide), arrogant, à pas de géant (met reuzenschreden), dragant (duindoorn), arbitrageant, fatigant (vermoeiend), cadet-sergeant, een intrigant (konkelaar), exigeant (veeleisend), litigant (strijdende of geding voerende partij), obligeant (verplichtend), larmoyant (klagerig), naaktrecreant en komijnplant. De dreijdel is het draaitolletje waarmee spelletjes worden gespeeld op Chanoeka (het Inwijdingsfeest). Hij zag in- en inwit van de angst. De irisscan heeft de toekomst. De ethisch-irenische richting is de christelijke godsdienstige richting die de theologische strijd wil opheffen. Een IQ-test meet ipso facto het intelligentiequotiënt. In zoverre klopt het.

6. Hij hield er islamitisch-fundamentalistische denkbeelden op na. Wat is het ISBN-nummer (International Standard Book Number)? Wat is een IR-trein, GB? Antwoord: IR komt van InterRegio (België). De afkorting 'IT' staat voor 'informatietechnologie'. Hoe werkt het jaarklassensysteem? Jalousie de métier is een heel specifieke jaloezie. Een jaknikker zal jaknikken, dat is een soort van ja knikken als een kip zonder kop. Hij sprong met jaegerondergoed en al in de jacuzzi. Met een jacquard kun je patronen weven. Een jack russell wordt ook wel jackrussellterriër genoemd. Geef mij maar javakoffie. Jeetjemina, wat waren die jehova's (Jehova's getuigen) opdringerig. Wat wij 'jeu-de-boulen' noemen, was oorspronkelijk het Franse jeu de boules, het jeu-de-boulesspel. In Suriname is er het Jeugdparlement. Met 'jid' wordt 'Jood' bedoeld. Een beetje jesusfreak heeft een Jezusbeeld.

7. Een lone wolf is een soort van einzelgänger. Jom Kipoer is de Grote Verzoendag. Bij het lijnen treedt vaak een jojo-effect op. Het joelfeest is het winterfeest van de oude Germanen op de kortste dag. Die liggen elkaar niet: joego's, brabo's, en limbo's uit Limbabwe. Een Jodenmop over de Jodenster is eigenlijk een jodenstreek. Geven jonagolds lekkere appelmoes? Nog een nadere toelichting op ALS: (A: amyotrofische) amyotrofie is spieratrofie en atrofie is verschrompeling van een orgaan, (L: laterale) lateraal is terzijde, zijdelings gelegen en (S: sclerose) sclerose is weefselverharding (vergelijk: MS, multiple sclerose). Het moderne Hebreeuws wordt Ivriet genoemd. Een jabetje is een geplooidde strook. Een janus is een dubbelhartig persoon. Hij heeft het al vijftienmaal gedaan, nog één keer en het is zestien keer. Drie maal drie is negen, ieder zingt zijn eigen lied. Hij liep drieënvijftigmaal de Vierdaagse [eigenaam].

8. Een jordaanzanger heeft een jordaanvibrato, dat is genoemd naar Johnny Jordaan; hij was een Jordaanbewoner. Hij hield van zoete witte jopen. We gingen juju [fout VD] spelen met de kinderen. De vicepresident en de vice-eersteminister bekenden hun vice anglais. De kuise suzanna dacht de ware jozef gevonden te hebben, maar die ontpopte zich als een heuse judas. Ze droeg een juchtleren jack. Het Junglecommando was een guerrillagroep tijdens de Binnenlandse Oorlog. Nieuwe vormen van jumpen zijn: basejumpen, bungeejumpen, cliffjumpen (Jaarboek 2008) en kangoojumpen (Jaarboek 2007). Jump-'n-jive is de verkorting van jump-'n-jivemuziek, niet te verwarren met rock-'n-roll en rhythm-and-blues (r&b, arrenbie). De julimaand en de juliaanse kalender zijn naar Julius Caesar genoemd, de julienne hoogstwaarschijnlijk niet. In de jutezak zat een juten [uitspraak met n] omslagdoek. Raar stel: Jut en Jul.

9. Als een dove jut niet wil horen, moet hij voelen. Geef mij maar een jus d'orangeje (een justje, spreektaal: sjootje). De junior manager van de sector junkfood deed het goed. De fiscaal jurist is gepromoveerd op een fiscaaljuridisch onderwerp. Het jurassisch gesteente stamt uit het juratijdperk, Jurassisch gesteente uit het Juragebergte. De kaalgeknipte, kaalhoofdige kaalkop viel niet op in het kaalgevreten, kaalgegraasde en door kaalslag verruïneerde maanlandschap. Heb jij echt de K2-top beklommen? Klaverjassen is nu eenmaal geen kaartleggen, wel kaartspelen. Voor kaartlezen heb je een atlas of kaartspellen nodig. Met een kaardenbol kun je wol kaarden en lakens ruwen. Rode, witte en zwarte kabbes zijn harde houtsoorten (hardhoutsoorten). Grootvader is van zijn kabas. Het kabuki is traditioneel Japans toneel. De Kabylen, een Berbervolk in Noord-Afrika, hebben Kabyllische mores.

10. Een kajotster is lid van de KAJ (Kristelijke Arbeidersjongeren). Kaisoi is een koolsoort, gegeten als bladgroente. Een kaiserbroodje, graag. U verstaat me niet? Kaiserbrötchen! Een Kafkafan moet wel kafkaëske, kafkaiaanse, kafka-achtige denkbeelden hebben. Kaffa is een soort van bont katoen. De kadi is een alleensprekend rechter of de kantinedienst. De scheldnaam 'kafir' stamt van 'kaffer' en dat komt weer bij de Kaffers (Bantoenegers) vandaan. Zeg maar kaddisj (zand erover). Een kaffiya – schrijf het nu eens goed!– is een arafatsjaal.

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Blik